

Utbildningsplan

Nämnden för lärarutbildning

Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng

Primary Teacher Programme, with a Specialisation in Extended School Teaching, 180 credits

Nivå

Grundnivå

Fastställande

Fastställd 2011-03-03.

Reviderad 2024-04-15.

Utbildningsplanen gäller från och med hösttermin 2024.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Naturkunskap 1b alt. Naturkunskap 1a1 + 1a2 och Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Programbeskrivning

Grundlärarexamen ges med tre inriktningar: fritidshem, förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 samt grundskolans årskurs 4–6. Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem vänder sig till student som vill arbeta som grundlärare med inriktning mot verksamhet i fritidshem. Fritidshemmet är en frivillig del av undervisningsväsendet och utgör en del av grundskolans pedagogiska verksamhet före och efter skoltid för barn i åldrarna 6–12 år.

Studenten ska genom teoretiska och verksamhetsförlagda studier utveckla de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för att förverkliga fritidshemmets mål och därutöver ger utbildningen behörighet att undervisa i praktisk-estetiska ämnen (de av studenten valda ämnet) i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1–6.

Utbildningen är verksamhetsintegrerad, vilket innebär att studenten utöver de tjugo veckor av verksamhetsförlagd utbildning (VFU), som ingår i utbildningen, varje läsår knyts till ett lärararbetslag på övningsskolor och där kontinuerligt deltar i den verksamhet som bedrivs. Under del av den avslutande VFU-perioden genomförs så

kallad övertagning, vilket innebär att studenten övertar lärarens ordinarie uppgifter i sin helhet.

Utbildningen leder till en grundlärarexamen på grundnivå med inriktning mot arbete i fritidshem.

Mål

Examensmål enligt Högskoleförordningen

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser.

Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För grundlärarexamen oavsett inriktning ska studenten

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten dessutom

- visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen oavsett inriktning ska studenten

- visa fördjupa förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta tillvara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,

- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten dessutom

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser för yrkesutövningen i övrigt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll och struktur

Programöversikt

Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem omfattar 180 högskolepoäng (hp). 60 hp utgörs av studier i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och består av centrala och generella kunskaper för lärare i fritidshem. Ämnesstudierna består av 60 hp inom fritidspedagogiskt område, 30 hp inom praktiskt-estetiska ämnen samt 30 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Inom det fritidspedagogiska området ingår ett självständigt arbete om 15 hp (examensarbete).

Enligt Högskoleförordningen (2021:1335) ska studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande

de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
– läroplansteori och didaktik,
– vetenskapsteori och forskningsmetodik,
– utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik,
– sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
– bedömning och betygsättning, och
– utvärdering och utvecklingsarbete.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) består av centrala och generella kunskaper för lärare i grundläroprogrammet. UVK omfattar totalt 60 hp och kurserna återfinns under hela utbildningen. UVK:s innehållsområde behandlas i kurserna:

- Att vara lärare i fritidshem, 15 hp
- Att undervisa för lärande och kunskap i fritidshem och skola, 7,5 hp
- Att möta och leda alla elever professionellt, 15 hp
- Att bedöma, granska och utveckla lärande, undervisning och utbildning del I, 7,5 hp
- Att bedöma, granska och utveckla lärande, undervisning och utbildning del II, 7,5 hp
- Att arbeta forskningsbaserat, 7,5 hp

Det fritidspedagogiska området består av fritidshemmets didaktik och ämneskurser knutna till det centrala innehållet i läroplanen för fritidshemmet. De bärande begreppen för fritidshemmets verksamhet är omsorg, utveckling och lärande. Fritidshemmet kompletterar utbildningen i skolan. Detta innebär att studenterna ska utveckla kunskaper för att undervisa så att alla elever individuellt och i grupp genom lek, rörelse och skapande ges möjlighet att utveckla sin identitet, sociala förmåga, kreativitet, nyfikenhet samt tilltro till sin egen förmåga.

Det fritidspedagogiska innehållsområdet behandlas i följande kurser:

- Undervisning i fritidshem A: Språk, kommunikation och estetiska uttrycksformer, 15 hp
- Undervisning i fritidshem B: Hållbar utveckling i ett digitaliserat samhälle, 15 hp
- Undervisning i fritidshem C: Vetenskapligt perspektiv på barndom och i fritidshem, 15 hp
- Självständigt arbete, 15 hp

Kurser i programmet

Grundläroprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem omfattar följande kurser. De kan också ges i annan ordningsföljd.

Termin 1

Att vara lärare i fritidshem, 15 hp G1N

Verksamhetsförlagd utbildning, period 1, 7,5 hp G1N

Att undervisa för lärande och kunskap i fritidshem och skola, 7,5 hp G1N

Termin 2

Undervisning i fritidshem A: Språk, kommunikation och estetiska uttrycksformer, 15 hp G1N

Att möta och leda alla elever professionellt, 15 hp G1F

Termin 3 Vid för få sökande kan en valbar kurs ställas in

Valbar praktisk eller estetisk kurs, 30 hp

Termin 4

Att bedöma, granska och utveckla lärande, undervisning och utbildning del I, 7,5 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning period 2, 7,5 hp G2F

Undervisning i fritidshem B: Hållbar utveckling i ett digitaliserat samhälle, 15 hp G2F

Termin 5

Att bedöma, granska och utveckla lärande, undervisning och utbildning del II, 7,5 hp G2F

Verksamhetsförlagd utbildning, period III, 7,5 hp G2F

Att arbeta forskningsbaserat, 7,5 hp G2F

Undervisning i fritidshem C: Vetenskapligt perspektiv på barndom och i fritidshem, 15 hp G2F

Termin 6

Fortsättning av kursen\ Undervisning i fritidshem C: Vetenskapligt perspektiv på barndom och i fritidshem

Verksamhetsförlagd utbildning, period IV, 7,5 hp G2F

Självständigt arbete, 15 hp G2E

Kurser som har getts tidigare vid samma programkod, LGFRI, kan också ingå i programmets examen och ersätter då kurs med likvärdigt innehåll.

Samhällsrelevans

Programmet ger studenten möjlighet att undervisa i fritidshem i grundskolan samt i ett valbart praktiskt-estetiskt ämne i grundskolans årskurs 1 - 6. Yrkeskunnandet examineras under den verksamhetsförlagda utbildningen som omfattar 30 hp. Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska studenten efter hand utveckla förståelse för och färdighet i olika moment i lärarprofessionen. Studenten ska tillägna sig förmåga att reflektera över praktiska erfarenheter i relation till de teoretiska studierna. Studenten tränas också i att, självständigt och tillsammans med andra, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet och undervisning. Under utbildningen möter studenten även verksamheten under de verksamhetsintegrerade dagarna.

Mål och kriterier för den verksamhetsförlagda utbildningen relateras till ämnesstudierna och till den utbildningsvetenskapliga kärnan och anpassas till programmets examensmål.

Internationalisering

Grundlärarstudenten ska i sin utbildning förberedas för att verka i en mångkulturell skola utifrån ett internationellt perspektiv. I såväl ämnesstudier som i studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan berörs frågor om etnicitet, interkulturalitet, demokrati och utbildning ur ett mångkulturellt internationellt perspektiv.

Student i lärarutbildningen ges möjlighet till studier utomlands. Under utbildningens verksamhetsförlagda tredje period (VFU III) finns möjligheter till utlandspraktik. Övriga kurser kan, om de motsvarar de som ska läsas enligt strukturplanen ovan, ersättas med studier vid något utländskt lärosäte. Studenten erbjuds ta del av samlade utbud av avtal med utländska lärosäten som finns inom Linnéuniversitetet. Utlandsstudier ska planeras i samråd med programadministrationen.

Hållbar samhällsutveckling

Hållbar utveckling ingår i lärarutbildningen som ett av de grundläggande värdegrundsperspektiven. I programmet betonas studentens kunskapsutveckling i hållbar utveckling utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv i ett globalt sammanhang. Lärande för hållbar utveckling är av avgörande betydelse för uppnåendet av FN:s 17 globala hållbarhetsmål, som därför utgör ett återkommande inslag under utbildningen. Demokratiska arbetsformer utgör en väsentlig del av lärande för hållbar utveckling. Ett demokratiskt förhållningssätt skall därför präglade studentens egen utbildning och även belysas utifrån en demokratisk fostran av elever i grundskolan.

Perspektiv i utbildningen

De sammanhängande perspektiven i utbildningen – professionell progression, vetenskaplig progression och globala värden – återfinns i programmets alla kurser.

Professionell progression

Lärarutbildningen har sin professionsbas i det läraryrke som studenten utbildar sig till. I programmet fokuseras studentens blivande yrkesroll och uppdrag med utgångspunkt i forskning och teoretiska begrepp. Professionell progression innefattar en successiv breddning och fördjupning avseende didaktisk och metodisk kompetens, relationell och kommunikativ kompetens samt analytisk och reflekterande förmåga. Utbildningen är verksamhetsintegrerad, vilket innebär att studenten under de teoretiska kurserna kontinuerligt genomför verksamhetsintegrerade dagar på en så kallad övningsskola. Det är genom en växelverkan mellan det teoretiska innehållet i utbildningen och verksamheten i skolan som studenten skapar en kunskapsbas av olika erfarenheter som sammantaget lägger grunden för professionsutvecklingen.

Studenten utvecklar gradvis förståelse för läraryrkets olika dimensioner och samtidigt en praktisk färdighet i att planera, genomföra och utvärdera undervisning generellt och specifikt i olika ämnen. Progressionen ska förstås som bredd, djup och ökad grad av självständighet i de uppgifter den studerande ställs inför.

Lärarprofessionen kräver kommunikativ förmåga. Alla grundlärarstudenter ska därför under sin utbildningstid utveckla hållbara kommunikativa språkliga färdigheter och förmågor i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamhet de utbildas för. För att aktivt kunna delta i ett digitaliserat samhälle krävs dessutom att medborgare utvecklar adekvat digital kompetens, vilket bland annat innebär att säkert och kritiskt använda digitala verktyg och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll i den pedagogiska verksamheten.

Vetenskaplig progression

Utbildningen ger studenten hög teoretisk kompetens med förankring i forskning och beprövad erfarenhet. Ett vetenskapligt förhållningssätt utvecklas kontinuerligt genom studiernas nära koppling till didaktisk vetenskap och en medveten utveckling av studentens kritiska förhållningssätt, analysförmåga och förmåga att kommunicera sin kunskap muntligt och skriftligt. Genom egna praktiska och teoretiska kunskaper och färdigheter samt genom att kunna tillgodogöra sig forskningsresultat förbereds studenten för att bidra till utvecklingen inom yrkesområdet.

Den vetenskapliga progressionslinjen i utbildningen innefattar en successiv breddning och fördjupning avseende studentens etiska och vetenskapliga medvetenhet, vilket inkluderar konsumtion av forskning (inklusive informationssökning), problemformulering, teori anknytning, metodiskt kunnande samt produktion och analys av empiriskt material.

Globala värden

Läraryrket innefattar att kunna förmedla skolans värdegrundsuppdrag i en undervisningspraktik och i skolans uppdrag i övrigt. Progressionslinjen globala värden bygger på demokratins grund i förhållande till allas lika värde, lärande för hållbar utveckling (inklusive social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet) samt interkulturalitet.

Respekten för alla människors lika värde är en grundvärdering som utbildningen vilar på. Grund hämtas i samhällets demokratiska värderingar och principer, styrdokument för grundskolan samt Barnkonventionen. Lärarens uppdrag är att beakta alla elevers lika värde och rätt till utveckling på sina villkor. Utbildningen ska därför utveckla studentens förutsättningar att verka i en skola präglad av mångfald genom att erbjuda kunskaper om barns och elevers olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kvalitetsutveckling

Nämnden för lärarutbildning har det övergripande ansvaret för kvaliteten i lärarutbildningarna, och organiserar det systematiska kvalitetsarbetet för uppföljning av helhet och progression genom programstudierna samt för att utveckla relevansen för avnämare och relationen till aktuell forskning. Studentinflytande sker främst via kurs- och programvärderingar, och även genom representation i nämnden för lärarutbildning och i dess beredningsorgan. Studenternas synpunkter bildar underlag för nämndens kvalitetsarbete och resultat med förslag på åtgärder återkopplas till berörda studenter och involverade lärare. Sammanställningar av olika värderingar finns tillgängliga vid universitetet

Examen

Efter avklarade studier som motsvarar de fordringar som finns angivna i Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen för Linnéuniversitetet kan studenten ansöka om examen. Den som fullföljt utbildningen kan erhålla följande examen:

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem.

Degree of Bachelor of Arts in Primary Education with a Specialization in Extended School Teaching.

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Förkunskapskrav inom programmet

Förkunskapskrav finns för kurser inom programmet, och preciseras i respektive kursplan. När i programmet sådana förekommer framgår av fördjupningsnivåerna under avsnittet *Kurser i programmet*.

Undervisning kan ske på båda campusorter.

Verksamhetsförlagd utbildning

Enligt skollagen (2010:800 2 kap, 31 §) ska person som genomgår en utbildning till förskollärare eller lärare och som vistas i förskolan eller grundskolan uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret (1998:620) för arbetsgivaren.

Vid underkännande av kurs i verksamhetsförlagd utbildning har studenten rätt till endast en ny prövning.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att elevens säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på kursen och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat.

Resor till och från den verksamhetsförlagda utbildningen och verksamhetsintegrerade dagarna kan medföra extra kostnader för studenten.